

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

68. évfolyam
109. szám
1978.
május 11.,
csütörtök
Ára:
80 fillér

Hétmilliárd forint szellemi alkotásokból

Az Országos Találmányi Hivatal elnökének nyilatkozata

Az új műszaki megoldások, korszerű termékek és technológiák iránt növekvő népgazdasági igény kielégítésére — a külföldi licencknow howok vásárlása mellett — elsősorban hazai találmányok, újítások kellenek. Ezek helyzetéről nyilatkozott **Tasnádi Emil**, az Országos Találmányi Hivatal elnöke.

— A találmányok, újítások eddig is hasznosan járultak hozzá a népgazdaság fejlődéséhez. Gazdasági hasznuk évről évre növekszik, tavaly a vállalatoknál mintegy 7 milliárd forintot eredményeztek, csaknem 2 milliárdal többet, mint az előző évben. A legaktívabb feltalálók évek óta a vegyiparban tevékenykednek, ezen belül is a gyógyszeriparban, ahol minden évben több eredeti műszaki megoldást dolgoznak ki a kutatók. Megnövekedett az alkalmazott találmányok száma a mezőgazdaságban; jó részük az iparszerű termelési rendszerek bevezetését, és ezen belül a gépesítést, növényvédelmet segíti.

— Annak ellenére, hogy összességében örvendetesen

növekszik a találmányok száma és gazdasági eredményük mind a műszaki fejlesztés követelményeihez, mind a meglévő szellemi kapacitáshoz képest ez még igen kevés. A feltalálói tevékenység széles körű kibontakozását több körülmény is gátolja. Az egyik az, hogy a szellemi alkotások létrehozását és hasznosítását érintő egyes szabályozók fogyatékosai miatt sokszor könnyebben és kényelmesebben lehet tudományos fokozatot, rangot elérni, mint egy találmányt kidolgozni és hasznosításig eljutni. Nehezebb a helyzetet, hogy a vállalatok általában nem érzik még a gazdasági atmoszféra kényszerítő erejét, s így nem törekednek a kockázattal járó újdonság bevezetésére. A vállalatok egy része nem érdekelt a minőség javítását szolgáló találmány hasznosításában sem, mert ennek költségei köztartás terméke esetében nem térülnek meg. Más vállalatok rosszul értelmezett takarékoság miatt az értékesebb találmányért járó magasabb feltalálói díj kifizetésétől vonakodnak, és

ezzel elveszik számos feltaláló kedvét a további új ötletek kidolgozásától.

— A találmányok megalkotására és hasznosítására várhatóan ösztönzően hat majd az a közelmúltban életbe lépett kormányrendelet, amely előírja a vállalatoknak középtávú kutatási terv kidolgozását, ehhez ugyanis feltétlenül szükség lesz több, a gyakorlatban is hasznosítható szellemi alkotásra.

— A népgazdaság számára a piaci versenyben élen járó szellemi termékek, találmányok a legértékesebbek, emellett azonban nem kevésbé fontosak a technológiák korszerűsítését, a munkafolyamatok egyszerűsítését célzó vállalati újítások sem, annál is inkább, mert a műszaki fejlesztés legszelesebb társadalmi tömegbázisa az **újítómozgalom**, ez évről évre egyenletesen fejlődik, s az idén újabb lendületet kapott. Ehhez hozzájárult az is, hogy a Találmányi Hivatal újítási versenyt hirdetett meg a tárcák között, s a vállalatoknál már érezhető ennek serkentő hatása. (MTI)

A tudomány eredményei és a gyakorlat

Befejeződött az Akadémia közgyűlése

A műszaki fejlesztéseknél, a gazdaságosság elbírálásánál a társadalmi igényekhez való igazodás legyen a döntő — hangoztatták többen is a Magyar Tudományos Akadémia 138. közgyűlésének szerdai, az elnöki, valamint a főtitkári beszámoló felett nyitott vitájában. A **Szentágotthai János** akadémikusnak, az MTA elnökének elnöklésével megtartott zárt ülésen központi téma volt a tudomány eredményeinek a mindennapi gyakorlatban való hasznosítása.

A sokrétű eszmecsere résztvevői egyetértettek abban, hogy a **kutatási témák kiválasztásakor** jobban érvényesüljön a szkeletör; a célok meghatározása mellett világosan fogalmazódjék meg a rendelkezésre álló anyagi és szellemi kapacitás is. Felhívta a figyelmet: a tudomány és a gyakorlat kapcsolatának szorosabb válassa feltételezi az MTA testületének és szakigazgatásának összehangolt, rugalmas tevékenységét, az igényekhez való gyors alkalmazkodást.

A vitában többen hangsúlyozták: változatlanul **keresni kell a tudomány és a gyakorlat együttműködésének hatékonyabb formáit**. Ennek egyik módja lehet: további céltársulások létrehozása, amelyekben közös irányítással azonos célok érdekében tevékenykednek együtt különböző kutatóhelyek, termelőüzemekkel, gazdaságokkal. Számosan szorgalmazták a hazai és a külföldi szakmai publikációk, tudományos dolgozatok értékelésének felülvizsgálatát.

A vitában összesen 17-en nyilvánítottak véleményt. Az elhangzottakra **Szentágotthai János és Márta Ferenc** akadémikus, az MTA főtitkára válaszolt.

Ezt követően titkos szavazással az Akadémia elnöke **Fülöp József** akadémikust, az elnökség tagjává pedig **Szőkefalvi-Nagy Béla** akadémikust, a Szegedi József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárát, valamint **Prohászka János** akadémikust, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárát választották meg. Fülöp József akadémikus 1927. január 20-án Bük községben született. A tudományok doktora címet 1962-ben szerezte meg, az Akadémia levelező tagjává 1967-ben, rendes tagjává pedig 1976-ban választották meg. Kimagasló tudományos munkával járul hozzá a természeti erőforrások kiaknázásának kutatásához. A geológiai és a földtudományok kiváló művelője, a Központi Földtani Hivatal elnöke, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára.

A közgyűlés jóváhagyta az elnökség és a főtitkári beszámolóját, majd **határozatban** rögzítette az Akadémia előtt álló időszerű feladatokat. Állást foglalt a közgyűlésen, az elnökség és a főtitkári beszámolójában felvetett kérdésekben. Megelégedéssel vette tudomásul, hogy a **társadalom irányító szervei a tudomány testületeire, a tudományok művelőire**. A Magyar Tudományos Akadémia tagjai és intézetei mindent megtesznek a szocializmus építését, a hazánk fejlődését szolgáló tervek tudományos megalapozásában és megvalósításuk támogatásában.

A közgyűlés határozatot hozott a **mezőgazdasági természeti, környezeti feltevéit átfogóan felforró alalmi munkabizottság** alakítására. A Magyar Tudományos Akadémia, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, az Országos Vízügyi Hivatal, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és más érdekelt szervek képviselőiből alakuló bizottság feladatául jelölték meg a **javaslatok kidolgozását** az ökológiai adottságok jobb hasznosítására, és új kutatási témák kitűzésére is. Ugyancsak munkabizottságot alakítanak az egységes fehérjekutatási program elkészítésére.

A mezőgazdaság és élelmiszeripar további fejlődéséhez nélkülözhetetlen a tudományos eredményeknek az eddiginél nagyobb mérvű felhasználása. A közgyűlés felhívta az akadémiai testületeket, az akadémiai területi bizottságokat, az intézetek figyelmét arra, hogy a szűkebben vett szakmai feladatokon túl **hatékonyan működjenek közre a mezőgazdasági és élelmiszeri ágazatok hatodik ötéves és távlati tervének kialakításában**. Ugyancsak tevékenyen vegyenek részt a jövő fejlődését meghatározó gazdasági és szervezési tennivalókban, az erőforrások gazdaságosabb kiaknázásában, a termelési integráció fejlesztésében, a tudományos eredmények időszerteleség nélküli felhasználásában és a felmerülő kérdések megválaszolásában.

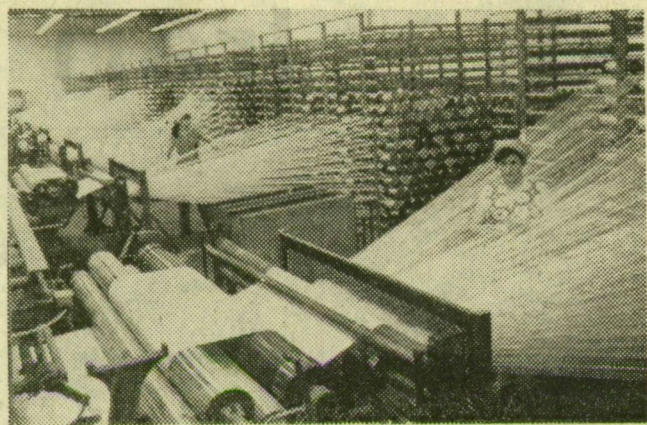
A közgyűlés végül tudomásul vette a testületi és a szakigazgatási tevékenységről szóló írásbeli tájékoztatókat, és az év közben végrehajtott szervezeti változtatásokat.

A Magyar Tudományos Akadémia 138. közgyűlése ezzel **plenáris munkáját** befejezte, az osztályüléseket a következő napokban tartják meg.

Jobb áruk

Az újszegedi szövögyáriak munkaversenye

Ha jól sikerül az első negyedév, nem lehet baj a terv teljesítésével — ezt tartják a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat újszegedi szövögyárának vezetői. Ezért — jó néhány éve — egyéni munkaversenyt szerveznek az első három hónap idejére. Az ideiben sokan magas teljesítményt értek el. A círnázó **Lévai István** 105, a keresztesévlő **Rácz István** 111,5, a felvető **Gonda József** 110, a kikészítő **Csirik Pál** 120, a kivarró **Nagygyörgy Ferenc** 119, a kelmegyártó **Mészáros István** 125 százalékos átlagos teljesítménnyel tűnt ki társai közül. A szövődében **Hajdara Julianna**, **Stranzky Magdolna** és **Csúdi Lászlóné** dolgozott legeredményesebben. A nagyszerű munkáért 296 dolgozó összesen 107 ezer forint jutalmat kapott.

Acs S. Sándor felvétele

A felvető üzeme az üzemi gondos munkájukkal nagyban hozzájárultak a KSZV késztermékei minőségének javításához

hengert készítő felvető munkás, ha hibás fonalszávet kap az előkészítő üzemből. Másféppen úgy fogalmazhat meg, hogy rendkívül fontos a technológiai figyelem betartása. A jelek szerint sikerült előre lépni az újszegedi szövögyáriaknak. Nőtt az I. osztályú áruk aránya, csökkent a selejt. Javult a farmerszövet minősége, és kevesebb okuk van panasza a gumigyáriaknak: a nekik szállított 400 méter hosszú óriás hevederek gyártásában gyakorlatot szereztek a szövögyári dolgozók.

A szocialista munkaversenyben az újszegedi szövögyár 71 brigádja vesz részt 810 taggal. A dolgozók 70,4 százaléka tevékenykedik szocialista közösségekben. A verseny tavalyi szakaszát a **Szegedi Mátysné** vezette Kun Béla círnázó szocialista brigád nyerte 118,2 százalékos átlagos teljesítménnyel. Tagjai 160 óra társadalmi

munkát is végeztek és öt szakmunkástanulót tanítottak nagy gondnal a gyakorlati feladatok megoldására. A közösség elnyerte a Szakma Kiváló Brigádja kitüntetést. A vállalat legmagasabb elismerés a Tömörkény szövöbrigádnak jutott, amely 119 százalékos teljesítménnyel a gumigyáriaknak a nekik szállított 400 méter hosszú óriás hevederek gyártásában gyakorlatot szereztek a szövögyári dolgozók.

Új polipropilengyár

Tökés importanyag megtakarítását, az export növelését és a hazai műanyag-feldolgozó ipar termékpalettájának jelentős bővítését teszi lehetővé a Tiszai Vegyi Kombinátban néhány hónap múlva munkához látó új polipropilengyár. Ezekről a lehetőségekről tájékoztatták a leendő felhasználókat: a műanyag-feldolgozó gyárak, üzemek műszaki vezetőit és a kereskedelem képviselőit szerdán a TVK budapesti kirendeltségén tartott piacelőkészítési polipropilénkonferencián.

Tavaszi

primőrkülönlegességek

Az országnak valutát, a resett zöldsejtnövényt, a spargazdaságoknak pedig jó jövőbelmet hozó tavaszi primőr szedése kezdődött meg a szentesi tájörzetben. A helyi kora zöldsejtnövénytermelési rendszer gazdasági kora fejtes káposztát adnak most nagy mennyiségben a Csongrád megyei ZÖLDÉRT Vállalatnak. Egyes napokon több mint 60 ezer darabot szállítanak — a külkereskedelmi vállalat közvetítésével — külföldre, főleg Svédországra.

A nálunk kevésbé kedvelt, külföldön annál inkább ke-

szesített zöldsejtnövényt, a spargazdaságoknak pedig jó jövőbelmet hozó tavaszi primőr szedése kezdődött meg a szentesi tájörzetben. A helyi kora zöldsejtnövénytermelési rendszer gazdasági kora fejtes káposztát adnak most nagy mennyiségben a Csongrád megyei ZÖLDÉRT Vállalatnak. Egyes napokon több mint 60 ezer darabot szállítanak — a külkereskedelmi vállalat közvetítésével — külföldre, főleg Svédországra.

A nálunk kevésbé kedvelt, külföldön annál inkább ke-

Magyar export Iránba

Komplett baromfifarmokat, vágóhidakat, állattartó telepeket szállít külkereskedelmünk a következő években Iránba. Külkereskedelmi vállalatunk legfontosabb törekvései közé tartozik, hogy egyes berendezések kivételén túl gyárakat, üzemeket, mezőgazdasági feldolgozó telepeket kulcsra készen exportáljanak s erre különösen a fejlődő országok, így Irán is jó piacnak ígérkezik.

Shirazban nagy teljesítményű vágóhidat állított fel a Komplex Külkereskedelmi Vállalat, valamint szintén a Komplex nemrégén 6000 hektáros mintafarmot létesített az iráni császári gárdának, ahol vágóhidat, baromfitele-

pet, tehénészetet állított fel. A teljes üzembe helyezésre két év múlva kerül sor, addig a farmot baromfi- és juhteleppel bősítik. A külkereskedelmi vállalat az Agroinvesttel közösen baromfitevényező telepet is létesít rövidesen Iránban, egy tízezer hektáros területen. Ebben az évben készítik el a farm első gazdaságossági számításait, s hozzákezdnek a kiviteli tervezéshez. Ezután két és félmillió dollárért szállítanak kísérleti gépeket; a komplett gépsorokat és egyéb felszereléseket 1980-tól kezdve adják majd át. A komplett létesítmény összértke több mint 10 millió dol-